

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása: Pestvárosánál 6-ik szám alatt.

Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kérjük az iktatási díjakat az ígdtmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hirdetések díjai: a háromhasábos petitors első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigatásért 30 kr.

Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési penzek és iktatási díjak küldendők.

Előfizetési felhívás

„Torontál“

1878. évi folyamára.

A „Torontál“ hetedik évfolyamát kezdi! Ezidőszent tehát az öregebb hazai magyar folyóiratok között foglal helyet. Legjobb beigazolása ez fenállása szükségességének.

A „Torontál“ eddigi évfolyamai gazdag tárházat képeznek megyénk alkotmányos élete összes megnyilatkozási ágainak; az eszméknek, melyek befolyása alatt élünk s megyei politikánkat, honfűi családi életünket érvényesítettük. Tárházat képezi a fogalmaknak, melyek bennünket a lap szerkesztésében igazgattak s melyek szerint a közbejött eseményeket, köztörvényhatósági, igazságszolgáltatási, biztonági, egyházi és iskolai, pénzügyi és társadalmi érdekeinket latolgattuk.

A „Torontál“ hetedik évfolyama is hű tükre lesz minden irányban a megye életének.

Tollunkat a meggyőződés és lelkiismeret igazsága vezérlel. Célünk: Torontálmegye szellemi, erkölcsi és anyagi érdekeinek előmozdítása a magyar állameszme keretében! Mindaz ellen, ami ezen érdekeknek akadályul szolgál s ami nem igazán magyar, küzdeni fogunk bátran és erélyesen. Dícsérni fogunk ott, ahol azt megérdemlik; mert a nyilvános elismerés, melynek a sajtó ad illetékes kifejezést, legmértőbb jutalma a polgári érdemnek. De ha szükséges lesz, semmi körülmény között sem fogunk visszariadni a roszalástól és megrovástól, bárha a miatt bizonyos egyesek nem részesítenének is bennünket kegyelmökben.

Világosrészoló vagy országos politikát nem fogunk üzni, hanem csak megyeit, lokálisat. A világ- és országpolitika nem a mi feladatunk. De azért — mint eddig — regisztrálni fogjuk „Heti szemlének“—ben a világ- és országpolitika köréből is mindazon jelentős mozzanatokot, melyeket általános tájékozás végett manapság már a legközönségesebb embernek is ismernie kell. Mindazonáltal folytonos figyelmünk főtárgyait itthon fogjuk keresni, főleg a még nem egészen consolidált volt határörvidéki és néhai districtusi állapotokat fogjuk szemügyre venni. Azt, amit találunk, a legtárgyilagósbabban akarjuk fel dolgozni, ugy mint eddig is tettük.

Az érdeklődés lapunk iránt, mely a közigazgatási bizottságnak is közlönye, folytonosan növekszik; előfizetőink száma a megye közönségének minden rétegeiből tetemesen gyarapodott. E körülmény egyrészt igen buzdító a szerkesztőségre nézve, másrészt pedig csatlalhan bizonyítéka annak, hogy lapunk megfelelt a maga feladatának és szívesen fogadott vendég volt megyeszerte mindenütt.

Rajta leszünk a lap alaki technikáját is javítani. Ha azonban e tekintetben még kívánivalók maradnának hátra, annak oka nem rajtunk áll, hanem délmagyarországi sajtótermelésünknek csakis nagy anyagi áldozatok árán orvosolható kezdetleges körülményein.

Ezek után kérjük lapunk t. pártolóit s összes olvasóközönségét előfizetéseik megújítására! Kelt Nagy-Beeskereken, 1877. évi decemberben.

Dr. Szentkláray Jenő, Balás Frigyes, főkunkatárs. felelős szerkesztő. Pleitz F. Pál, a „Torontál“ kiadója.

Restaurált megyénk.

N.-Beeskerek, december 27-én.

A már bevégzett organismus szemlése mindig biztosabban tájékoztatja itéletünket, mint a mely még befejezve nincs, mely még csak fejlődésben van. Azért történt, hogy a tisztújítás műve felőli nézetünk nyilvánítását mára halasztottuk, midőn a feladat teljes egészében megoldva áll előtünk s lapunk a bevégzett ténynyel szemben már határozott álláspontot foglalhat el. Egy hete már, hogy a választási mozgalom lezajlott; a kedélyek azóta lecsendesedtek. Csak emléket bírják még a küzdelemnek, melyet jelöltjeik célhozvezetése végett a választó és nemválasztó közönségnek csoportjai egymással küzdöttek. Ma már nem csiklandja az önkormányzás elvének eltérő fölfogásokból kiindult érvényesítési harca a személyes érdekek idegeit, melyek vajmi gyakran szilaj szenvedélyeskedésre ragadják a tollat, elszedítik a szabad véleményt és a tárgyilagó megítélést lehetlenné teszik. Ma tehát már szólhatunk az alkotmányos vélemény nyilvánítás teljes szabadságával, amint okvetlenül szükséges is, miszerint mind a nép az ő valódi érdekeiről, mind akiknek azok kezében vannak, a nép vágyai és nézetei felől fölvilágosíttassanak.

Elsőben is mi a torontáli tisztújítás cselekményében elejétől végig egy nagy eszmét láttunk megtestesülni s eleven valósággá fejlődni, melynek rövid szavakba foglalt kifejezése ez: jó közigazgatási szervezettel, a magyar államhatalom erős biztosítása főispánunk feltétlen támogatattása s döntő befolyása által!

Ezen eszme megérlelését s a megyei választásoknál diadalra jutását leginkább a következő motívumok segítik elő:

- a) A megyénk egyes vidékein elhanyaglott közállapotok mielőbbi javításának általánosan érzett szüksége;
- b) Államjogi érdekünk követelménye;
- c) Főispánunknak őszinte szereteten és tiszteleten alapuló népszerűsége s benne helyezett bizalom, miszerint ő igaz javunkat nemcsak akarja, hanem azt megvalósítani is képes.

Nincs okunk leplezni, hogy a hat év előtt választott tisztviselői kar egyes a jó közigazgatás gépezetében bef nem illő tagjainak eltávolítása s ujjakkal pótlása által egyrészt a tespedés pusztító veszélyétől mentetett meg municipális önkormányzatunk, másrészt pedig elégtétel szolgáltatott a hosszútűrő közönségnek is, oly új közigazgatási tényező meg hívása által, kikben megvan a szellemi és erkölcsi biztosíték közállapotaink javítását illetőleg.

Nem akarunk neveket megnevezni, mert azt mondják, hogy „nomina sunt odiosa“; de annyi bizonyos, hogy a megejtett tisztújítás által eszközölt változások valóságos áldás egyes szolgabírói járasokra nézve.

Egyébaránt örvendetes körülmény és méltán meglepéssel tölti el keblünket, hogy az e nemű „áldásból“ csak kevésre volt szükségünk. Megyénk nagyban és egészben restaurálta ugyan mindazt, ami nem volt többé életrevaló; de kevés megye lesz az országban, melyben oly kevés restaurálni való találkozott és annyi választás történt volna „közfelkiáltás útján“ mint nálunk Torontálban. E körülmény bizonyára ragyogó gyöngy a megye első tisztviselőjének, alispánunknak gazdag érdemkoszorujában, kinek fáradhalan tevékenysége az alantas közegeket is tevékenységre, lelkes buzgóságra munkásságra, bölcsesége józanságra, szigorú igazságszeretete a fegyelem tiszteletére, tapintata óvatosságra, hazafias lelkiülete a törvény iránti engedelmességre, ritka erélye szorgalomra serkenté mindazon szolgálattelvő lelkeket, kikre a végrehajtás bizva van; mozgásba hozta mindazon kisebb-nagyobb kerekeket, rugókat és emeltyüket, melyek önkormányzati szervezetünkben a vérkeringést előmozdítják s abban a lelket fen tartják.

Mindez elég garantiája a jövőnek, legbiztosabb záloga reményeinknek!

Alispánunkat a megye szeretett főnökének szerencsés választása s a megyei közönség bizalmának osztatlan lelkesedésben nyilvánult egyhangú szavazata helyezte újból közigazgatási tisztikarunk élére. Ez csak azt akarja mondani, hogy fent is alant is abban a meggyőződésben él mindenki, miszerint tőle polgári szabadságunk biztosítékát a jó közigazgatást, erős községek alkotását, az önkormányzás elvének minden irányban legesélyesebb alkalmazását bizton várjuk. S azért mi a sajtó részéről is örömmel üdvözlöljük az ő megválasztásában, mely különben tisztújításunk fényes központjául szolgált, Torontálmegye boldog jövőjét.

Nem tagadjuk, szeretettük volna az alispán tisztli gárdáját még néhány jeles képzettségű erőnek alkalmazása által megerősödvé, sőt fölékesítve látni. Meg nem választatásuk tisztújításunk árnyoldalát képezi, — s kétségkívül veszteségeink közé számítható. Am azonban az ilyen bajok nem állanak elszigetelten, nemcsak nálunk fordulnak elő, hanem mindenütt, hol a szabad választás tag mezején láttatlanul üzheti játékát a bizonytalan sors. Ha tisztában vagyunk egyes osztályok s egyének viszonyaival, nézeteikkel s törekvéseikkel: ugy az ilyen baj magyarzástát is azon helyzetben kell keresnünk, melyet ama osztályok s egyének társadalmunkban elfoglaltak s melyet ignorálnunk nem lehet, nem szabad. Különben is azok bukása, kikről szólunk; nem zárta ki az ő erkölcsi győzelmöket, mely ép oly nagy volt, mint a mily nagy a közönség megnyugvása s vigasza afelett, hogy a győztes ellenjelöltekben is oly minden tekintetben derék s kifogástalan egyénekkal szaporodott tisztikarunk, kik a sors kedvezményét, a nekik jutott babért bizonyos mérvben szintén megérdemlik.

Egyébaránt ott, hol eszmék s elvek keresztülvitele forog kérdésben, egyesek körülményei nagyon is másodrendű dolog.

Mi alkotmányos tisztújításunk actusában azonkívül, hogy az a jó közigazgatás feltételeivel a rend és jólét panacaeáját nyújt nekünk, államjogi érdekeink győzelmét véljük különösen kiemelendőnek.

A magyar államérek Délmagyarországon, főleg a volt határszéli részekkel meg a kikindai szeb kerülettel földrajzilag nagyobbított Torontálban, egészen sajtáságosan van situálva. E sajtáságos situatio ezuttal nem volt semmi káros visszahattással sem hazafias igényeink megvalósulására. Tisztújításunknak ez képezi legnevezetesebb mozzanatát. Mondanunk sem kell tehát, hogy restauratiókkal e tekintetben is tökéletesen meg vagyunk elégedve.

Itt nálunk, a nemzetiségi túlkapasok és üdvtelen aspiratiók özönében, a magyarellenes izgatások hazájának tözomszédságában, a magyar államhatalom elleni támadások ezernyi szirtjei közepette, bizonyára fokozott mérvben ismeri köteletségének minden hazafi leglelküsemertesebben teljesíteni a „salus rei

publicae“ nagy törvényét, lelkiüsemertesebben törekszik oly biztonszágot szervezni a magyar államéreknek, hogy azok iránt — jöjjön bármi is — megnyugodva lehessen. Ezt az óvatost, mondhatnók féltékeny gondoskodást, senki sem veheti nekünk rossz néven. Hiszen mindenkinek el kell ismernie, hogy az emberi nézetek oly zürzavara, annyi különbözősége mellett, mint azt fájdalom nálunk tapasztaljuk, a pusztá törvények még nem elegendők a haza fen tartására és megmentésére. Csak akkor szolgálhatnak — ugymond Eötvös — törvények az államnak alapul, ha e törvényeket a hit ereje s közmegegyezés szentesítik. Am mi a hit erejét, a törvényeinkkel való megegyezést öntaborunkban s azok sorában akartuk keresni, kik nem az ő nemzetiségeket hangoztatják minduntalan, hanem kik magyar hazafias hűségüket nyilvános működésökkel kielégítőleg beigazolták, magán életökben s társadalmi viszonyaikban szeplőtlenül megőrizték. A tisztújításnál követett ezen eljárással helyreállítottuk megyénkben az elvek egyensúlyát, melyen kell nyugodni az ország biztonszágának is. A biztonszággal függ össze szellemi s anyagi haladásunk; mert minden társaság csak annyiban tekinthető a valódi haladás feltételül, mennyiben a biztonszág céljának megfelel. S így ha közigazgatási szervezetünket az anyagi és szellemi javak védelmére s mindenek fölött egyéni szabadság biztosítására szükséges intézménynek tekintjük: akkor mindazt, ami nélkül a municipális társaság feladatát nem teljesítheti, egyszerűs mind az egyéni szabadság feltételül, kell tekintenünk mely pedig egyformán jól esik magyarnak ugy, mint szerbnek, németnek vagy romának. Szóval; minél jobban megfelel megyénk tisztújítási actusa a magyar államéreknek: minél inkább magyarabb typut adott annak a szavazatok túlsúlya, annál több előnyöket nyújt az országárszúnk minden rendű és rangú lakosságának, nemzetiségi külömbiség nélkül. Szilárd alapon nyugvó jogviszonyokat, legkivált itt a mi vidékünkön, csak szívvel-lelékkel magyar hazafias közigazgatási tisztviselőktől remélhetünk, kiknél megvan a politikai érdekegyesség! Mert híjába Magyarországnak, hogy erős legyen, a legnagyobb egyformaságra és arra van szüksége, hogy minden viszony „feltétlenül“ alá legyen rendelve az államhatalomnak. Idézhetők lennének e tétel bebizonyítására történeti példák és elméleti okok; mi azonban csak a mindennapi élet jelenségeire utalunk. „Op-tanda pax, que sola et litteris cultum, et calamitatibus publicis levamen, et patriae meliorem fortunam reddere potest.“

De hogy restaurált megyénk az államjogi érdekek szempontjából is tetszetős alakban jelenkezik ma előttünk, azt főérdemében főispánunk államférfi bölcseségének, csodálatosan ügyes tapintatának, tántoríthatlan elhűségének és a minden oldalról bennehelyezett bizalomnak, a személye iránt nyilvánult általános szeretetnek és tiszteletnek kell tulajdonítanunk!!

A régi megye az ő politikai decentralisatiójával, az ő föderalistikus rendszerével megszűnt létezni, s helyébe lépett a közigazgatási hatalomnak központosítása a főispánokban, általuk pedig a belügyminiszter személyében. És ez nagyon jól van így. Ki számíthatná ki a veszély horderejét, melylyel Magyarország nézve, a jelenlegi körülmények között, a régi megyei intézmény bírna? A régi megyék benső autonomiájával a nemzetiségi viszonyok pandora szelenczét veszítettük el, és megmérhellen veszélyektől menekültünk. Jól mondá egyik minapi cikkében a „P. Lloyd“,

hogy annak vakanak kell lennie a körülöttünk fejlődő események iránt, ki az egységes, a központosított, a mereven centralizált közigazgatás szükségességét be nem látja.

„Alkotmányos országokban az akarat egységétől függ az állam fenállása; csak annyiban felelhet meg az állam feladatának, ha gondoskodva van arról, hogy az organumok különfelesége, mik által az állam akaratát nyilatkoztatja, nem zavarja meg az akarat egységét.“ (A XIX. század uralk. eszméi.)

A korszerű közigazgatási igények józan belátását itt nálunk mindeneknél inkább a főispánok providenciális egyéniségében talált garanciák hozták általános és igaz öntudatra. Az országiszerte nagy tekintélyű tudós és erénygazdag temesi főispán mellett kevés kormányközéget ismerünk, ki hasonló állásban és azonos körülmények nehézségei között nagyobb szövetségeket, erősebb és egybefűzőbb kapcsolatokat, sympathikusabb összeköttetéseket tudott volna magának biztosítani, mint Hertelendy József. És ha igaz az, amint valóban igaz is, hogy az államegység fogalma sehol sem állhat előbb elő, mint ahol az állam egy emberben van megtestesítve: úgy róla a szó legszebb értelmében elmondhatjuk, hogy az ő személyében a magyar államérdekek eszméje a legrokonszenvesebb egyedde tesztelt meg.

Hertelendy nehéz, lehetetlennek látszó feladatokat oldott meg, — és pedig minden nehézség, minden erőködés nélkül. Neki sikerült, — és az csak is neki sikerülhetett, hogy Torontálban, hol a nemzetiségek száma elegendő, túlsúlyban vannak, a roppant többség ma már a magyar kormány-párt javára van biztosítva! Első sorban is az ő jótékony befolyásának tulajdonítandó, hogy a nemzetiségek felekezeteinél naponta fogy azok száma, kik ábrándjaikat jobban szeretik hazájoknál. Már pedig az olyan államférfiu — mond egy lángelkű írónk — ki nálunk az elkülönített elemeket egyesíteni képes és közdte a tusának véget vet, megérdemli, hogy a haza szabadtói sorában üdvözöltsék!

Mint megyénk szülöttje ismeri e megyét minden ízében, a Marostól le a Duna partjáig; mint oly főnök, ki kizárólag csak feladatának él s ki tisztviselői pályafutását lent a közemberi charginál kezdé, ismeri a közigazgatás legparányibb pházisát is és tudja, mily teendők vannak minden egyes tisztviselői állással egybekötve, mily foku qualificatiót követel az. A megye közönsége méltán tette le tehát szeretett főispánja kezébe a tisztújítás sorsát, melynek eredményét valóban a siker koronája disziti.

Azért irtuk a multkor, hogy „a tisztújítás elé teljes megnyugvással s a legszebb reményekkel tekinttünk meg mindenki; s hogy tisztújításunk előreláthatólag fényes manifestatiója lesz a szeretetnek s határtalan bizalomnak, melylyel főispánunk iránt az összes választó közönség viseltetik; hogy továbbá ezáltal mindenkit az a meggyőződés vezetend a szavazási urnához, miszerint az a tisztviselő fog a közönség várakozásainak leginkább megfelelhetni, ki a megye főnöké-

nek ajánlására érdemesnek találattatott.“

Magyánk restauratiójának e szerencsés sikerét hathatósan előmozdíták főispánunk buzgó támogatása által főri, nemesi és birtokos családjaik. Ezek közül tisztelettel emeljük ki Thurn-Taxis Egon herceg ő főmagaságát, a lelkes Csekonits Endre grófot, a Csávossy és Dániel családokat, a Karácsonyi, Gyertyánffy és Rónay testvéreket, Menczer Mihályt, Urbán Andort, Tallian Bélát, Kiss Elemért, stb. Eme széles körű cohesióban látjuk egyszersmind megalkott művünk maradandóságát is. Csúpan a közigazgatási szervezet nem adhatja meg művünknek kellő mértékben az összefüggést; egyedül önmagában véve nem is fogná az a polgároknak a feladat öntudatát ébren tartani. Mindez nagy tiszteletben álló egyéniségek befolyásától függ.

Ezek nézeteink restaurált megyénkről s illetve tisztújításunk eredményéről. Mindez természetesen nem zárja ki, hogy megválasztott tisztviselőink működését figyelemmel kísérjük s a sajtó útján ellenőrizzük. **Dr. Sz.—y.**

Curiai döntvények választási ügyekben.

— Néhány igen érdekes döntvényt közlünk a „Törvényszéki csarnok“ 96. számából, melyek megyénkben fölmerült jogeseteket döntenek el, és pedig:

1. A választási jogosultság meg nem tagadható azoktól, kik nem kifogásolt kinevezési okiratokkal igazolták, mikép a tanítói állomásra törvényszerűen kinevezettek.

Konjevits Simon tanító s Topalovic Demeter énekantár Pancsován az összeíró küldöttség által kihagyatván — felszólaltak.

Torontál megye központi választmánya által f. évi október 20-án 26. szám alatti felszólalással elutasították; miután mivel sem igazolták, hogy okleveles tanítók, s hogy állomásukra törvény értelmében kinevezettek, választottak vagy megerősítettek; nem lehet eszerint a vál. törvényszék 9. §. alapján választói jogosultságukat kimondani. Fellebbezéssel élvén —

A m. k. Curia a közp. választmány határozatát megváltoztatta;

„tekintve, hogy nevezettek a felebbezésre csatolt A. és B. alatti (kinevezési) okiratokkal, melyeknek hitelessége ellen észrevétel nem tétel — igazolták, hogy a tanítói állomásokra törvényszerűen kinevezettek, s eszerint az 1874. 33. t. cz. 9. §-a értelmében választói jogosultsággal bírnak.“ (1877. decz. 15. — 189. sz. a.)

2. Azon kötelezettség alól, hogy a választói jogosultság érvényesítésére az egyenes adónak törvényes időbeni lefizetése megtörténjék, — kivételnek csak akkor van helye, ha igazoltatik, mikép az illetőt, kire adó nem vetett ki a választói jog, tekintet nélkül a jövedelemre, más alapon megilleti.

3. A névjegyzékbe lett felvétel, adóhátralék alapján, egy harmadik által felszólalás útján megátadatulván, ezen adóhátralékban letelt bizonyításának kötelezettsége a felszólalót terheli.

4. A választói névjegyzékből ki nem törölhetők, kik az adó tabellába mint adó-

zók egyénenként nincsenek ugyan bevezelve, — de mint városi tisztviselőknél adójuk hivatalból vonatik le fizetésükből.

Querfeld Antal s több más pancsovai lakosok a választók névjegyzékébe az összeíró küldöttség által felvételvé, ez ellen Boborony Velizár szintén pancsovai lakos felszólalást adott be, mely a torontálmegyei központi választmány által elutasított.

Ez ellen felszólaló felebbezett.

A m. k. Curiai bíróság 9 egyénre nézve a felebbezett — felvételi — határozatot megváltoztatta s azokat kitörölteni rendelte — többnyire igazolt adóhátralék miatt, — Mayer Gusztáv s Józsefre nézve pedig azért, mert mint adózók az adó tabellában elő nem fordulnak, s mert választói jogot az 1874. 33. t. cz. 12. §. szerint nem gyakorolhatnak azok, kik az összeírást, illetőleg kiigazítást megelőző évre a választó kerületben fizetendő egyenes adójukat — jelen esetben 1877. ápril 16-ig le nem fizették; mely kötelezettség alól kivételnek csak akkor van helye, ha az illető bizonyítja, hogy őt a választói jog — a jövedelemre való tekintet nélkül, más alapon megilleti, mely eset azonban nevezett Mayerekre nézve nem is állitattik.

„A többiekre nézve a közp. választmány határozatát helybenhagyta tekintettel arra, hogy felebbezőnek azt, hogy az általa megtámadott választók a mult évi adóval hátralékban volnának, illetőleg azt 1877. ápril 16-ig le nem fizették“ bizonyítania — noha a bizonyítási kötelezettség őt terheli — nemesak nem sikerült, sőt a mellékletekből ellenkező tünik ki —

„A mi különösen Rakicsics Sándort s három más társát illeti — ezek elleni panasznak azért nem lehetett helyt adni, mert ámbár ezek az adó B. tabellában egyénenként mint adózók bevezetve nincsenek — választói jogosultságuk ez alapon meg nem támadható, mert mint városi tisztviselőknél adójuk, a fenálló szabályok szerint hivatalból vonatik le fizetésükből; azt pedig felebbező nem is állította, annál kevésbé bizonyította, hogy annyi jövedelemmel, mennyit az 1874. 33. t. cz. 7. §-a megkíván, nem bírnának.“ (1877. december 15. — 190. sz. a.)

Belgrad, 1877. december 6-án.

A szerb actio minden irányban folyamathoz jött. A hivatalos rendeletek azóta „Szerbia megszabadításának és függetlenségének nevében“ szavakkal kezdődnek. A hadüzenet óta a régi szerb császárság színei és zászlói használatnak; e színek fehér, kék és alant vörös. A belgrádi várról azonnal elvonatott a török lobogó és helyébe egy szerb korona tetetett a kapu fölé. A sereg a legjobb szerb katonákból összesen 27 gyalogzászlóaljából, 8 lovas zászadból, 8 tábort és 3 hegyi tábort áll. E sereg egyes részei már megszállották Babina-Glavát. A tartalék seregszervezés Belemarkovic, ki Alexinaev vidékén van. — A Javor hadtestet Nikolic vezet, serege 21 zászlóalj, 4 tábort és 4 hegyi tábort. A Javorhegyen tizenkét redutot épített. — Alitól a vidéken 40 tábort török áll. Nikolic hadteste Novibazar felé nyomulva, O-Szerbia lakói közt a proklamatiókat terjeszt a fölkelésre; eddig azonban csak nyolc falu csatlakozott hozzá; Lesjanin fölcsillagot pedig a bolgárok kerekén visszatartották. Milán fejedelem Alexinaevből Mramorba utazott. Prokoplyét és Kladicat elfoglalták, bounét a törökök Novibazorra vonultak vissza. A drágaság élelmi szerekben igen nagy. — Uton utfele a háboru a beszéd tárgya.

Torontálmegye megválasztott tisztviselői.

Árvaszéki elnök: Fuchs Sebő, közfelkiáltással. Árvaszéki könyvvezető: Szepessi Karoly, közfelkiáltással. Árvaszéki segéd: Steingaszner Ferencz.

Számvevőség: Isztrút Simon, közfelkiáltással; Lukács József, Fátay Alajos, Küffer Róbert.

Árvaszéki számvevő: Putnik Döme.

Kerületi orvosok:

N.-Beckereki kerület: Dr. Hoffenreich

Mór, szavazattöbbséggel.

Török-Becsei kerület: Dr. Tauszig

Aladár; (egyhangúlag).

T.-Kanizsai kerület: Dr. Veisz Bernát.

Nagy-Szent-Miklósi kerület: Dr. Frank

János, szavazattöbbséggel.

Perjamosi kerület: Frankl Mór.

Zsombolyai kerület: Dr. Strosz Ernő,

Antalfalvai kerület: Floth.

Cseneji kerület: Dr. Kramer Ferencz.

Módosi kerület: Dr. Posner Mór, szava-

zattöbbséggel.

Nagy-Kikindai kerület: Dr. Reindl, köz-

felkiáltással.

Zichyfalvai kerület: Virágháti Elek,

közfelkiáltással.

Pancsovai kerület: Dr. Stankovits Ti-

vadar, szavazattöbbséggel.

Főállatorvos:

Pfneiszl József, közfelkiáltással.

Állatorvosok:

Módosra: Schikhoffer.

Nagy-Kikindára: Barkányi.

Központi választmányi tagok névsora.

Ambrózy Gyula, Boborony Elek, Babics József,

Bibics Miklós, Bielek Vilmos, Csekonics Endre

gróf, Dr. Demkő Pál, Csávossy Ignác, Eisen-

städter Ignác, Friedrich Jakob, Fuchs Sebő,

ifj. Gyertyánffy János, Hadfy Döme, Hadzsics

István, Issekutz Zsigmond, Jeszenszky János,

Jankovits Sándor, Istvánffy István, Kreminger

György, Kovács Agoston, b. Liptay Antal,

Mesterovits Pál, Mihalovits Miksa, Menczer

Mihály, Molnár János, Manojlovits Miklós,

Pókay Gábor, Pap Simon, Poroszkay Bela, Rónay

Jenő, Rupesics József, Staszik János, Szávits

Döme, Schiffmann Kristóf, Turn-Taxis herceg,

Várnay Imre, Vulkán Samu, Vécsey István, Vi-

rányi József, Frint francsfordi lelkész.

Közigazgatási bizottsági tagok.

Menczer Mihály, Szávits Döme, Turn-

Taxis herceg, Vécsey István, Balás Frigyes.

Kinevezések.

Főispán úr ő méltósága törvényszerű kinevezési jogánál s Torontálmegye közönségének folyó évi október 8-án tartott rendes közgyűlésében 271. sz. a. hozott s felsőbb helyen jóváhagyott határozatánál fogva a következő kinevezéseket eszközölte.

1. Szolgabírói segédok:

1. A nagy-beckereki járásba: Zecha

Frigyes, cs. kir. kapitány és volt szolga-

bíró (tisztelbeli szolgabírói czimmel), és

Tullics György szolgabírói írnök.

2. A török-becsei járásba: Tabakovits

János, volt szolgabíró, és Hertelendy

Imre, kataszteri becselőbiztos (mindkettő tb.

szolgabírói czimmel).

3. A török-kanizsai járásba: Knapp

János, köz- és váltóüggyéd.

4. A nagy-szent-miklósi járásba: Pilly

Miklós, szolgabírói segéd.

5. A perjamosi járásba: Hunyár Mi-

hály, volt szolgabíró (tb. szolgabírói czim-

mel).

6. A nagy-kikindai járásba: Joanno-

vits Péter, végzett jogász és volt város-

bíró, megyei számfeljő (tb. szolgabírói czim-

mel), és Bakalovits J., szolgabírósegéd.

7. A zsombolyai járásba: Gesztessy

József, szolgabírói írnök.

8. A cseneji járásba: Csemecz János,

községi jegyző.

9. A módosi járásba: Bubalovits Ján-

nos, volt szolgabíró (tb. szolgabírói czim-

mel), és Schiller Lipót, községi jegyző.

10. A zichyfalvai járásba: Halasz István,

szolgabírósegéd és Popovits György,

végzett jogász, tb. megyei aljegyző.

11. Az antalfalvai járásba: Magyar-

vits Lőrincz, szolgabírósegéd és Brett-

ner Ernő megyei számfeljő.

12. Pancsovai járásba: Kamenszky

György, szolgabírósegéd (tb. szolgabírói

TÁRCZA.

Toscanello leánya.

Elbeszélés. — Eckstein Ernőtől.

(Vége.)

Odoardo igent intett. Szótlanul haladtak egymás mellett. A sors kedvezett nekik; negyedóra mulva megérkeztek a helyre, hol az ut jobbra bekanyarodott a bokrok közé.

Egy fődött helyen nemsokára pihenőt tartottak.

Erzsi az egész uton egy kérdéssel küzdött, melynek nem birt tovább ellenállani.

— Odoardo gróf, — kezdé szinte alázatosan, — ön azt mondta, hogy nős?

— Ugy van, signorina. Oh az én szép, jó nőm beh tudná imádni őt azért, a mi velem tett. Ha isten megengedi, önnek látnia kell hitvesemet.

Erzsi bánatosan rázta fejét.

— Attól tartok, nem illenék össze, — mondá halkán. — Én büszke, boldog nőnek képzelem hitvesét, magam pedig szegény, tudatlan leány vagyok...! Aztán vidám sem vagyok, signor Odoardo. Természetem szomorú-

ságra hajlik; legjobb szeretném, ha a föld alatt pihenhetnék csendesen.

— Ne szóljon így, signorina, — viszonzá Odoardo, megfogva a leány kezét. — Hát nem fiatal, szép és jó-e ön? Csunya hazug a természet, ha ön boldog nem leend.

Erzsi némán nézett maga elé.

— Meglehet! — felelé végre. — De mit is akartam kérdezni... Szabad, signore? Megbocsáslja ön vakmerőségemet?

— Kérdezzen.

— Annaira lelke melyéből szereti ön ne-jét, hogy meg is tudna érte halni?

— Mi okból akarja ezt tudni?

— Nem tudom... de kérdezem.

— És ha igent mondok?

— Bizonyítani fogja azt, a mit én is gondolok...

— Tehát igen.

— És ő is ugy szereti őnt?

— Ő is.

— És boldog ön?

— Különös leány! Igen, boldog leszek, ha viszontlátom.

— Az pedig nemsokára meg fog történni, a Madonna is ugy akarja. Nemde, egyet megígér nekem: neje oldalán is meg fog emlékezni olykor a Frattában töltött napokra?

— A mig érzek és gondolkodom, őnt soha sem fogom felejteni.

Erzsi szó nélkül fölkel.

Az ut meredek lejtőkön vezetett föl a hegyre. A táj mindinkább vadabb, magányosabb lett. Kopár halmok zarták el a láthatárt és az ösvény majd a mélységbe futott, majd távolgók szakadékokon és kietlen szirteken vezetett keresztül.

A levegő hidegebbre, metszőbbre vált. A csillagok oly fagyosan ragyogtak a néma őszi éjben, hogy Odoardo alig ismert újból a ciztromok enyhe hazájára.

A fris keleti szél azonban ébren tartá a két vándorló erejét. Vagy két óra hosszáig haladtak szünet nélkül fölfelé.

A csillagok állása után itélve éjfélnak kellett lenni, midőn a menekülők egy óriási szikla tövében megpihentek s egy kis ennyival után láttak. Erzsi csak pár csepp bort ivott, a gróf azonban derekasan fogyasztott mindentől.

A mint félóra mulva tovább indultak, Odoardo erősbültnek érzé magát s könnyű léptekkel sietett előre.

Elérték a hegyszoros magaslatát. Erzsi kettős vigyázatra inté a grófot, mivel az ösvény itt ismét az országtúra vezetett.

Néhány száz lépés után csakugyan hangokat hallottak. Erzsi elég lélekjelenléttel birt,

hogy félre tolja Odoardót. Meghúzták magukat elszört sziklatömbök mögé.

— A rendőrök! — sutlogá egész testében reszkelve a leány. — Az ég szentjeire, ne mozduljon, mert elvesztünk!

A menekülők visszatarták lélekzetüket. Két percczel később két fekete alak haladt el mellettük; hosszú redős köpenyt és fegyvert viseltek.

— Mégis bolondság ez a kapitánytól, — mondá az egyik.

— Azt mondom én is, — felelé a másik rendőr. — Grófunk a rejtekben ül s van esze, hogy épen ma elő ne bujjék! Az ily ravasz róka nem megy a tör felé, ha bajt sejt.

E szavakkal eltávozott az őrjárat; ugyanazon uton mentek le, Erzsi és Odoardo feljöttek.

— Bátorság! — mondá Erzsi lázas nyugtalansággal. — Egy óra letelte előtt a határta érhetünk.

— Nagyon tartok tőle, — viszonzá Odoardo, hogy a dolog nem fog oly jól lefolyni, mikép ön képzeli.

— Ne csüggedjen, signora! A mig az őrjárat visszatér, jó előre siethetünk. Csak szaporán, ne oly kényelmesen kérem...

— Kedves gyermek, — adá a gróf válaszul, — ne feledje, hogy lábadozó beteg

czimmel) és Viszkoleti Gusztáv volt megyei esküdt.

II. Központi segéd és kezelő személyzet:

1. Közigazgatási kiadóvá, irodaigazgatói czimmel: Kovács Péter eddigi kiadó.
2. Főispáni kiadóvá: Grób Béla eddigi főispáni kiadó.
3. Közigazgatási igazgató: Molnár Imre eddigi igazgató.
4. Közigazgatási bizottsági igazgató és kiadó: Termachich Miksa, alispáni irnok.
5. Megyei sornokká: Wegling Ferencz, végvidéki járulnok.
6. Alispáni kiadóvá: Csáby Pál, megyei sornok.
7. Árvaszéki kiadóvá: Spolarich Zsigmond eddigi kiadó.
8. Árvaszéki igazgató: Bugarszky Sebő eddigi igazgató.

I-ső osztályu irnok:

Gesztessy Ákos, végzett jogász, (b. aljegyzői czimmel) Horváth Ferencz, Veres Péter, Jakabfalvi Antal, Deutsch Miksa, Molnár Ferencz, eddigi irnokok.

II-od osztályu irnokok:

Úrhegyi Jenő, Traupman Lajos, Jankovits Milan, Czecher Ernő, Angyalai Ágost, Rasa Pál, Wegling Ferencz, Óriás Miklós eddigi irnokok.

III. Csendbiztosok:

1. Megyei főcsendbiztos a központban: Molnár István, megyei csendörkapitány.
2. Nagy-Kikindai járási csendbiztos: Schwarz György eddigi csendbiztos.
3. Zsombolyai járási csendbiztos: Kovács József, megyei csendörmester.
4. Pancsovai járási csendbiztos: Csokeryán Dóme, megyei csendörmester.
5. Antalfalvi járási csendbiztos: Bogdanovits Sebő, csendörmester.
6. Módosi járási csendbiztos: Czeryenák János, csendörmester.
7. Cseneji járási csendbiztos: Kiurszky János csendörmester.
8. Perjámosi csendbiztos: Hajnal Imre megyei csendbiztos.

Az alább megnevezett járásokban a csendbiztosok végleges kinevezése egyelőre függőben tartatván, ezen állomásokra ideiglenesen helyettesítettek:

9. Zichyfalva: Lukinich Ferencz.
10. Nagy-Szent-Miklósra: Allady István, volt csendörmester.
11. Török-Kanizsára: Kögl Gyula, volt csendörmester.
12. Török-Becsei járásba: Buchler Ádám, volt csendörmester.

IV. Szolgabírói irnokok:

a felsőbb helyen jóváhagyott megyei szervezési szabályzat értelmében szolgabírói irnokká kinevezettek:

1. A központban: Ivanovits Miksa, megyei díjnok.
2. A török-becsei járásba: Pitroff Lajos, községi aljegyző.
3. A török-kanizsai járásba: Ifj. Tóth Antal, szolgabírói irnok (b. szolgabíróiségi czimmel).
4. N-kikindai járásba: Jaksich K. szolgabírói irnok (b. szolgabíróiségi czimmel).
5. A zsombolyai járásba: Augusztn Miklós.
6. A zichyfalvi járásba: Mokcsai Haraszty János, szolgabírói irnok.
7. A pancsovai járásba: Marok Szilárd, végvidéki járulnok.
8. A cseneji járásba: Schannen Károly szolgabírói irnok.

A módosi, antalfalvi, nagy-szt.-miklósai és perjámosi szolgabírói irnokok kinevezése legközelebb fog eszközöltetni.

A délmagyarországi történelmi és régészeti társulat rendes havi választmányi ülése.

Elnök: Ormós Zsigmond ő méltósága.

Jelen vannak a választmányból: Rác Athanáz, kir. tanácsos, alelnök; Miletz János, titkár; Odor Samu, pénztárnok; Dr. Niámseny Gyula, társulati ügyész; Barach József, kir. tanácsos, Ivánni Ede, Korbonics János, Molnár Vid cz. kanonok, Róth László, Szándics Ist-

ván, s a társulati tagok közül: Schopf Antal, a karzaton pedig történelem s régészet kedvelő nemes tőrekvésű középtanodai ifjak számosan.

Elnök ő méltósága megnyitójában üdvözlő a választmányt s a választmányi ülést megnyitottnak nyilváníta.

Ezután a november havi választmányi ülés jegyzőkönyve olvastatik fel s hitelesítetik; Miletz János titkár pedig a következőleg terjeszté elő havi jelentését:

Tisztelt választmány!

Mielőtt hivatalos jelentésben a múlt november havi választmányi ülésünk óta felmerült események s társulatunkat érdeklő mozzanatok részletezésébe bocsátkoznám, újból gyaszos és tekintve a veszteséget, az egész társulatot fájdalmasan sújtó esemény bejelentésével kell kezdenem titkári tudósításomat. Közmondásunk tartja: hogy a baj, szerencsétlenség s fájdalom bokrosan szokta egymást követni, ez rajtunk is szomorú bár, bejeljesedett; még egy havi időköz sem róppent el felettünk, midőn egyik kegyeletes emlékü alapító tagtársunk elhunyt felett fejeztük ki fájdalmas részvétünk és megemlékezésünk nyilváníatását, és ime tisztelt választmány, társulatunk újból két nevezetes tagjának elhunytát gyászolhatja. — Az egyik Olteanu Janos, nagyváradi gör. kath. püspök, a másik pedig Fabian Gábor veterán irnok, a magyar tudományos akadémia és a Kisfaludy-társaság tagja. Hogy kik voltak ők? Ezen kérdésre érdemteljes életök tettős pályája felet meg; kik fájdalom nincsenek ugyan már közöttünk, de tettek annyit: hogy nevek a haza leghűbb s legkiválóbb fia között fognak mindig emlegettetni és mintegy példányképpel felláttatni. A sir nyugalmá legyen szamukra csendes s háborítlan s emlékezetük maradandó áldott s kegyeletes közöttünk.

Társulatunk belügyeit érdeklőleg a következőket is van szerencsém constálthatni.

I. November havi választmányi ülésünk hivatalos iratait a begyűlt adományokkal együtt illető helyekre ellettem s a beválasztott új tagokat hivatalosan értesítettem s részökre a társulati kiadványokat is megküldöttem.

II. A társulati muzeum részére a következő adományozások érkeztek be hozzám:

- 1) Schwerer János úr, társulatunk kiváló gyámoltója küldött Orsovóvár egy a markolat beleszámasával együtt 90 cm. hosszú régi kardpengét, egy vasturót, két darab régi vassarkantyú részleteit, egy belül üres kartács-golyót és egy nagy vedernagságú bomba felét, mely fogantatva is el van látva. Az ajándék lelhelye az Al-Duna vidéke.
- 2) Boleszny Antal nagybuzgalmu választmányi tagtársunk, ki kutatásai körében egy alkalmat sem mulaszt el, hogy társulatunkat egy vagy más érdekes ajándékkal meg ne lepje, legközelebb egy ép négyoszög alakú, 74 cm. hosszúságú és szélességű római téglát küldött be, mely Orsován találtatott az 1874. év tavaszán a római kath. plebánia közelében, bizonyos Taraska János udvarában, ásátások alkalmával másfél méter mélységben. Ezen hely körül hajdanta a rómaiak temetkezési helye volt s itt találtatott azon kisebb tördt, homokkőből készült gyermekkoporsó is, mely szinte muzeumunk birtokában van. Az érdekes római téglát már a muzeumba helyeztem el.
- 3) Schaffer Mátyás rom. kath. lelkész úr Dr. Kuhn Lajos főgyámiasumi tanár úr közvetítésével 4 darab Diocletianus'féle római réz, egy III. Zsigmond'féle lengyel ezüst s 4 db. I. Lipót'féle ezüst s réz érmet küldött be hozzám ajándékba éremgyűjteményünk gyarapítására. A beküldött pénzek Kis-Becskereken találtatott ásátások alkalmával.
- 4) Susich Mihály ügyvéd s társulati tag úr ajándékozott két darab ezüst s négy darab ujjbakkori rézpenzt, melyek a Mehala felőli várkapu tágítása alkalmával találtatott f. évi szeptember hóban a sánczok között.
- 5) Végre 5) Bartha Lajos főreáltanodai VI. osztálybeli tanuló bankógyűjteményünket egy darab 100 forintos s egy 10 forintos Kossuth bankjeggyel gyarapítá.

Ezen előterjesztések képezik tisztelt választmány titkári jelentésemet azon társulati ügyeket s mozzanatokot tekintve, melyek legutolsó választmányi ülésünk óta a társulatot érdeklőleg felmerültek. (Vége köv.)

vagyok. Ép most, mikor sietnem kellene, kétszeresen érzem, mennyire megviselt a láb.

— Ígyék egy korty bort s támaszkodjék vállamra; ezt az egy órát kibírhatja még.

Az ösvény most egyenesen a völgybe futott. Erzsí érezte, hogy a gróf mindinkább támaszkodni kezd reá. Szorongás fogta el, de azért megfogadta magában, hogy mindvégig kitartó marad.

Egy felóra telt el így, Odoardo már kínosan nyögni kezdett a fáradság következtében. Karja reszketett, jobbjával görcsösen szorítá a mászó botot.

— Csak öt perc még! — sugá rémulten Erzsí. — Tudok egy ösvényt, melyen leg-hamarabb érhetünk a határhoz. Az ösvény egy hegyszakadékba visz s annak közepén sebes patak folyik. Keskeny deszka vezet a vízre keresztül, de ha túl vagyunk rajta, mentve leszünk.

Odoardo nem felelt. Ujra összeszedte erejét s gyorsabban és bátrabban haladt előre... Száz lépés után balra fordult a menekülő pár, de még nem találtak az ösvényre.

— Ott van, ott, — mondá Erzsí midőn észrevette, hogy Odoardo ismét lankadni kezd. — Nem hallja a patak zugását a mélységben? Ismerem a helyett... A röhaju festő csodás regét mesélt a tündérről, ki a mélység szélén

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Novoszellő, 1877. évi decz. 25-én. (A megyei választás után.)

Beborult időközben az ég, a hóhelyek színt üdvözölni készültek — most már nem tudom a megválasztottakat-e vagy pedig a választókat; annyit azonban még is tudok, miszerint csufol meglapult erzenyük daczára — azok a hazafelé térőket ugyancsak irtalmatlanul beinsalták.

Oh áldozat, áldozat!

Igy járdult fel a választás helyén is egy választó polgár, a mely testalkatánál fogva valamely sötétebbel kezemenczének is beillenek — a midőn a már ismert kinos kövezeten hanyat vágódott.

No de megtörtént, most már ne zúgóljunk többé, nyujtson kárpótlást azon öntudat, hogy 6 évre ismét el vagyunk látva.

Igen — de igen nagy örömmel vette a mostani t-becsei járás azon hírt, hogy tekintetes Urban Andor lett szolgabíránkká megválasztva, ellenben csak látta volna valaki ama savanyu pofákat — a majd most új évtől ugyanezen járáshoz csatolandó községekben.

Különösen jól ismerek egy községet ezek közül — a melyben ha mindjárt elejétől fogva nem hág a fejére a sutonyban létező egyesület dirigátorának, ép úgy fog járnai az új szolgabíró úr, mint a mostani, kinek egy bizonyos tárgyban az előjárónak őt izben kiadott meghagyása semminek sem tekintetelt.

Szörnyű tetteket fog itt az új szolgabíró úr felfedezni — kivált a csuhások által okozottakat s amennyire őt ismerni tanultam, úgy hiszem nem fog késmi — ha már egyszer a gyepöl kezében lesz, megostorbegyezni azokat, akik már rég megérdemelték volna.

A tekintetes szerkesztőségnek szolgálja.

D. Bodó Sándor, m. bizottmányi tag.

HETI SZEMLE.

A háboru színhelyéről. Az orosz fővezénylet a Plevna elcselével rendelkezésre álló csapatokkal egyszerre két irányba készül a nagy aranyu hadműveleteket megindítani. Mindenek előtt Bulgária keleti részét, a várnégyszöget, igyekszik egész erővel megtámadni és ostrom alá venni. A támadás két felől történik. A dobrozdai és Lomsereg — mindkettő lényegesen megszorította — egy időben fogja az offenzívát megragadni. Ez offenzíva mindenképp a török várnégyszög két északi, Dunamenti pontja, Ruszcuk és Szilisztria ellen irányul. Az e célra kirendelt sereget nem többé a czárevis, hanem a híres Todtleben tábornok, a plevnai műveletek mestere fogja vezetni. Segéde mostan is Emeritinszky herceg lesz, ki a plevnai seregnek is tábornoki főnöke volt. Az orosz hadak előnyomulása a kijelölt célpontok felé már legközelebb várható s annál kevesebb nehézségbe fog ütközni, mert a várnégyszögben működő török tábori hadsereg Szuleiman pasa fővezérrel együtt már megkezdte visszavonulását Ruméliába, hogy azt az ellenséges invasio ellen megvédje. A török várak tehát immár magukra és helyőrségeikre maradnak s saját erejükkel kellend az ellenség ostromtámadásait megfúszítani. — A várnégyszög elleni műveletekkel egy időben az orosz fővezénylet Rumélia ellen is folytatja a nagy aranyu operatiókat. Gurko tábornok ismert expeditiója a Balkán szorosában tudvalegőleg nem maradt minden siker nélkül; a szorosok nagy része hatalmába került. Ujabbán Plevna alól 40.000 ember indult el hozzá, s így a szerbek nélkül most 70.000 főnyi orosz sereg működik Sophia ellen. — Ez a város sokkal kevésbé van megerősítve, semhogy hosszabb ideig védhető lenne. Így Sophia eleste csak rövid idő kérdése. Innen az orosz hadaknak nyitva áll Rumélia, megkerülük a Balkánt s háttan fenyegetik a szorosokat védő török seregeket, főleg azt, mely a Sipka-szoros déli kijáratánál áll. E csapatok valószínűleg Drinápolyba lesznek kénytelenek visszahúzódní. Melyik stratégiai alappontra fekteti a török fővezénylet Rumélia védelmi műveleteit, még nem tudjuk. De minthogy e tartományban legalább is hatvan, de talán százezer főnyi sereget is vethet az ellenség elé, az oroszoknak még óriási akadályokkal kellend megküzdenniök, míg Dri-

népolyig eljuthatnak. — A védelmet Szulejman pasa vezeti, ki mint már említettük, serregének nagy részét részint szárazföldi, részint tengeri uton visszavonata Ruméliába.

Itthon. Tisza miniszterelnök hosszasan tanácskozott Bécsben az osztrák miniszterekkel és Andrássy gróffal. Ez alkalommal, mint a „B. C.”-nek táviratozáik, kijelentette, hogy az egész vámtarifát egészen tartja, s ha a pénzügyi vámkokat az osztrákok meg nem szavazzák, a magyar kormány nem tartja magát a többi iránt kötelezettnek. Az osztrák kormány kijelenté, hogy helyesli ezt és szintén megálland az egész tarifa változatlan elfogadásá mellett. — A 80 millió adósság ügyében az osztrák bankbizottság albizottsága abban állapodott meg, hogy mindenesetre egyetértésre kell törekedni Magyarországgal. Több javaslat tétellett, de legtöbb kilátása van annak, hogy az egyetértés a magyar és az osztrák parlamentek küldöttségei által kíséreltessek meg. Az osztrák nemzeti bank igazgatósága is tegnapi ülésében e tárggyal foglalkozott. Határozatba ment, hogy a decz. 29-ére egybehívandó közgyűlésnek javaslatba hozassék: elfogadni a három hónapi privilegium meghosszabbítást, de oly kikötéssel, hogy a 80 millió adósság létezésé jegyzőkönyvileg ismertessék el, habár a nemzeti bank ezen adósság megfizetését márczius 31-ike előtt nem követeli. — Bécsből a „Hon”-nak a következő érdekes sorokat írták: „Ugy látszik, hogy Andrássy gróf újabbán teljesen megnyugtatta külpolitikája iránt parlamenti köreink vezereit, mert ezen körök, melyek Andrássyknak első nyilatkozatai után igen kedvezőtlenül nyilatkoztak felőle, ma már csak dicsérni tudják keleti politikáját. Andrássy gróf, milynt észrevette az osztrák delegatióban tett nyilatkozatainak kellemetlen hatását, meglátogatta az alkotmányhú párt vezérét, Herbstet, hogy informáltassa magát a delegátusok méltatlankodásának okai iránt. Herbst nem csinált titkot abból, hogy Andrássy nyilatkozatainak nem annyira tartalma, mint inkább merevsége sértette a delegátusokat. Képviselő köreink, sőt a miniszterek is nagy súlyt fektetnek Andrássy ezen látogatására, mert először történik, hogy a külügyminiszter direkt érintkezésbe teszi magát az alkotmányhú párt vezérével.

Anglia. Anglia felbredésének nevezi a „P. Ll.” az angol cabinet elhatározásáról érkezett legújabb híreket, s azoktól hatást vár a saját politikánkra is. „A felett lehet vitázni — úgy mond — vajjon Ausztria-Magyarországra nézve nem képezte volna-e az önfentartás kötelességét, hogy kockáztatva minden veszélyt, magát az orosz-német kényszer alól felszabadítsa; a felett azonban vitázni nem lehet, hogy Ausztria-Magyarországnak, ha már önmaga nem kezdeményez, legalább csatlakoznia kell a kezdeményhez, melyet Anglia az elviselhetlen dictatura szétrobantására kockáztat.” A „P. Ll.” azt hiszi, hogy ez még korán sem vezetne a háborura, mert Orosz-Németország inkább lemondának a nagyon messzeterjedő tervekről, semhogy a világháboru veszélyének tennék ki magukat.

Törökország. Konstantinápolyban rendkívüli feltűnést kellett, hogy Layard Angol nagykövét 9-én egy török minisztertanácsban részt vett. Ez — mondja a „P. C.” levelezője — megszégyes ama tartózkodásnak, melyet hasonló esetekben a nagyköveteket követni szoktak. Layard határozott óhajára a minisztertanácsba Mehemed Rusdi pasa is meghívatott, mi megerősíteni látszik a hírt, hogy Mehemed Rusdi Anglia jelöltje a nagyvezéri állásra. A minisztertanácsban Layard határozottan fegyverszünet kérését ajánlotta, melyet Oroszország nem tagadhatna meg a nélkül, hogy önmagát ne compromittálja. Layard e magatartása a „Pol. Corr.” szerint azt sejteti, hogy Anglia politikájában fordulat készül beállani. Levelező szerint Baker pasa s több más angol tiszt Indiában készül, hogy ott egy mohamedán önkényes csapatot szervezzen.

HIRHARANG.

* Tisztelettel fölkérjük azon t. lap-társainkat a kikkel ez évfolytán csereviszonyban állottunk, hogy e viszonyt a jövő évre is megújítani sziveskedjenek.

Erzsí fölemelkedett s jobb vállára nyomta kezét, honnan bugyogni kezdett a vér.

— Evviva l' Italia! — kiáltá ujjongó gunnyal a rendőrök felé, azután gyorsan az erdőbe tűnt.

— Sebem jelentéktelen, — adá az aggódó grófnak válaszul.

Rövid pihenés után a legközelebbi határhelységbe értek, de itt nem bírta tovább a hős leány. Sem a jószívű polgárok, sem a tapasztalt orvos nem bírták megmenteni életét... midőn haldoklott, megvallotta a grófnak, hogy forró szerelmet érez iránta és hogy boldognak valja magát, mert halála által megmenté a gróf életét és szabadságát.

* * *

Odoardo soha sem felejté el áldozatkész megmentőjét. Később, midőn álma az egység, szabad Olaszország felől teljesedésbe ment s Perugia a nagy birodalom egy részét képezé, elvezette nejét Toscanella Erzsí sirjához. Sirva hajolt az örökzölddel díszített szürke sirtő fölé, azután mély meghatottsággal nyujtott szép nejkének kezét.

— Lucrétia, — mondá fájdalmasan, — szeress mindig úgy, a hogy ez a leány szeretett.

Farkas Antal.

* **Boldog új évet.** Ez év folytán lapunk máj száma az utolsó. Azért nem mulasztjuk el, hogy őszintén ne nyilvánítsuk, miszerint szívünkkel óhajjuk, hogy a bekövetkező új év zavartalan családi békeben csendes boldogságban találja valamennyi olvasóinkat!

* **Említésre méltó.** Örömmel jegyezzük fel, hogy a múlt napokban véghez ment tisztújításnál legtevékenyebb részt vettek Gróf Csekonics Endre és Thurn-Taxis Egon herceg urak. Ez mindenesetre csak azt mutatja, hogy főiri köreinkben is nagy volt az érdekelttség a megválasztandó tisztviselők személye iránt.

* **Helyreigazítás.** Multikori számunkban hibásan közöltük a szolgabírók névsorát, a mennyiben Urban Ándor úr nevét (kit közfelkiáltással választottak meg török-becsei szolgabíróknak) tévedésből kihagytuk.

* **A hangversenyről.** A f. hó 19-én rendezett jótékony célú hangverseny tökéletesen megfelelt a várakozásnak. A közreműködők mindent elkövettek, hogy a műkedvelői néven felül emelkedjenek. Eisenstädterné urnő, Kersch tanár úrral a Rákoczy-induló négykézzel előadásánál meggyőzőtt bennünket arról, hogy nem műkedvelőnővel van dolgunk, játéka biztos, technikája könnyű, szóval méltán megérdemelte az aratott tapsokat. A három közreműködő urhölgy játéka szintén nem fukarkodott a közönség tapsaival, melyet az illetők méltán ki is érdemeltek. Kersch tanár úr ez alkalommal is meggyőzőtt bennünket arról, hogy ő művész kinek játékát bármely világáros közönsége élvezettel hallgathatná. A hangverseny után táncz volt, hol az első négyest 52 pár tánczolta. A mulatságnak a reggeli öt óra vetett véget.

* **Sajtóhíra.** Lapunk ezelőtti számában a második lapon, 2. hasáb, alul e helyett: „a többi választási napig”, olvasd: „a többi választási napok.”

* **„Hunyadi-album”** című vállaltunk a nagy közönség részéről a jelen viszonyok-

hoz képest csaknem példátlan pártfogásban részesült. Eddig közel 800 előfizető jelentkezett, úgy hogy nem csak a vállalat, de tiszta jövedelem is biztosítva van a hunyadi-magyar elöláhosodott magyarok javára. Mindamellett többek felszólítására az előfizetési határidőt jövő év január végeig a czél érdekében meghosszabbítottuk. Midőn e helyütt is a közönségnek s lelkes gyűjtőinknek az ügy nevében köszönetünket nyilváníttuk, felkérjük mindazokat, kik gyűjtőveket óhajtanak, szíveskedjenek e végett alóliit szerkesztőkhöz fordulni. Az előfizetési pénzek — egy példány ára 2 ft. — az Athenaeum kiadó hivatalába küldendők. Budapest, decz. 22. 1877. Szathmári György és György Aladár, a Hunyadi-album szerkesztői.

* **Tőzsdéi szokások a bor-üzletre nézve.** 1. §. „Bor” elnevezés alatt csak a szőlőből szűrt s tisztán lefejtett ital értetik, úgy mint aszú-, szalma-, vagy csemege-, faj-, pecsénye s asztali borok, melyekhez a pezsgő, ürmös, és főtt borok is tartoznak, a mennyiben az anyagra és származási helyre nézve valódiak és szintén tisztára lefejtve. — 2. §. A bor hordókban hectoliterenként, továbbá 70 és 35 centiliternyi tartalmú eredeti palackokban, és has más eltérő kikötés nem történt, hordó nélkül, illetőleg palackokkal együtt átvitelben, a pinczében helyben átvéve és átadva, adatik-vételik. — 3. §. Ha az adásvézés ezen kikötés mellett „hordóval együtt” jött létre, ezen esetben a hordó 6—7 hectoliternyi tartalmu, jó, tiszta, fuvaroztatásra alkalmas és mindenkor legalább 6 vas-abronccsal ellátva, továbbá mértékére nézve valamely belföldi illetékes hivatal által hitelesítve kell hogy legyen, azonban a mérték-hitelesítésnek három évnél idősebbnek nem szabad lennie. — 4. §. A 3. §. szerinti esetben, ha t. i. ezen kikötés: „hordóval együtt” tételtek, a mutakozó, és kellőleg igazolható mértékhiány miatt az árú átvétele napjától számítandó két hónap alatt teendő felszólalás, és ekkor az

igazolást hiány az eladó által teljesen megléteendő. Az ezen határidő elteltével a mértékhiány meglétére végett emelt igények nem veendő tekintetbe. — 5. §. A fizetés tekintetében az általános tőzsdéi szokások 3. és 4. §-ai hatályosak s e szerint a fizetés, — ha eltérő kikötés nem történt — mindenkor osztrák értékben, készpénzben s minden levonás nélkül Budapesten teljesítendő.

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság” december 23-iki száma következő tartalommal jelent meg:

„A nagyanya karácsonya: arany hajak, ezüst hajak.” Költemény Szász Károlytól. — „Mikor a megváltó született” elbeszélés Eötvös Károlytól. — „Egy bűn története” Hugo Viktor könyvéből (két képpel). — „A két jóbarát” Ebner Lajos festménye (képpel). — „Szeretatományok kiosztása török menekültek közt” (képpel). — „Jelenetek a török tábori életből: I. Kirándulás Radomirese felé. II. Egy orosz kém.” (Eredeti tudósítás) Ali Efenditől. — „Servadac kalandos vándorlása a naprendszeren át.” Verne regénye (képpel). — „A budapesti egyetem sebészeti korodája” (képpel). — „Karácsonyi szokások.” — Irodalom és művészet, stb. rendes hetirovatok.

A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 ft., a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 ft.

Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadó-hivatalában (Budapest, egyetemutca 4-dik sz.) megrendelhető a „Képes Néplap” és „Politikai Híradó” legolcsóbb hetilap a magyar nép számára, melynek előfizetési ára félévre csak 1 ft. A „Háború Krónika” negyedévre a „Képes Néplap”-pal 1 ft., a „Vasárnapi Ujság”-gal 2 ft. 50 kr., a „Politikai Ujdonságok”-kal 2 forint.

Taborszky és Parsch zeneműkereskedésében újabbán megjelent: „Öt új magyar népdal”, szerzte Bieber Gyula. Ára 60 kr. — „Dalok a török-magyar barátságról” Osman pasának ajánlva, szerzte Szentirmai Ellemér. Ára 60 kr.

Dolinay Gyula „Hasznos Mulattató” és „Lányok Lapja” című ismert vállalatára kibocsátotta az előfizetési felhívást, és mi ezáltal is szíves örömmel hívjuk fel ezen jóra való lapokra a közönség figyelmét. Nem új kísérletről van itt szó, hanem már évek hosszú sora óta fennálló és megerősödött vállalatokról.

A „Hasznos Mulattató” könyvalaku vasok füzetekben jelenik meg, számonként a hazai legkitűnőbb íróktól rendkívül érdekes közleményeket hozván a mindkét nembeli serdült kora ifjúságnak. Ára negyedévre 1 ft.

A „Lányok Lapja” kizárólag az ifjú hölgyek komoly irányu közlönye, melyből a kitűnő szepirodalmi rész mellett a gazdaszonykodási téren is sokat lehet tanulni. Megjelenik harmadfél iven a legdiszesebb kiállításban; előfizetési ára negyedévre 1 ft. Mindkét lap együtt megrendelve félévre 3 ft. 70 kr. — Szerkesztője és kiadóhivatala Budapest, ösztuzeta 15. sz.

Ifjúsági és népkönyvtárak számára nagyon ajánlhatók Dolinay folyóiratai, melyek sűrű időközökben megjelenő füzeteikkel már maguk egy kis könyvtart hoznak létre. Nagyon előjött az ideje, hogy az ifjúsági és népkönyvtárak szervezését végre komolyan kezdeményezzük!

TÖRVÉNYTEREM.

A n.-becskerekéi e. f. kir. törvényszékének f. é. december 29-én tartandó nyilvános ülésében a következő perek fognak előadani:

Előadó: MIHAJLOVICS SÁNDOR, kir. törv. bíró.
8762. sz. 1877. — Özvegy Ivan Szolomjának Prol Györgye ellen, 408 ft. 60 kr. és járulékaí iránt.
9046. sz. 1877. — Gondos Pálnak Péter Alajos ellen, 420 ft. tőke és jár. iránt.
9048. sz. 1877. — Mility Zsivánnak Dosztanits Jóna ellen 816 ft. és jár. iránt.
10351. sz. 1877. — Özvegy Buzing Erzsébetnek Schaag János elleni perújítása.
10353. sz. 1877. — Berényi Bodognak Malyngits Toma ellen, 340 ft. és jár. iránt.
10549. sz. 1877. — László Miklós félé csodótömögének Lipos Mihály ellen, 387 ft. 37 kr. iránt.
10550. sz. 1877. — Ugyan annak Prémés Imre ellen, 308 ft. iránt.
10728. sz. 1877. — Schaag Jánosnak özvegy Buzing Erzsébet ellen, 383 ft. 83 kr. iránt.

H I R D E T É S E K.

291. sz. 1877.

(280—2.2)

Árlejtési hirdetés.

A nagyméltóságú közmunka és közlekedési m. kir. Ministerium 1877. évi október 2-án 12514. sz. alatt kelt rendelete folytán a Szeged-, Temesvár-, szászsebesi államút torontálmegyei vonalára 1878., 1879., 1880. években eszközöndő kavics szállítási biztosítása iránt zárt irásbeli ajánlatok utján 1877. évi december 29-én d. e. 10 órakor a megyei alispáni hivatalban második verseny-tárgyalás fog tartatni.

Felhívtnak a vállalkozni kívánók, hogy 50 krrós bélyeggel ellátott zárt irásbeli ajánlatukhoz az ajánlati összegnek 5%-át, mint bánatpénzt csatoljanak vagy készpénzben, vagy pedig az árfolyam szerint számított m. kir. állampapírokkal.

Az ajánlat vagy az egész vonalra, vagy egyes útmesteri szakaszra szólhat.

Az ajánlatban az egység árakból teendő árelengedés számmal és betűkkel világosan kiirandó.

Az ajánlatok 1877-ik évi december 28-án déli 12 óráig okvetlen benyújtandók az alulírt hivatalnál, mint-hogy később érkező ajánlatok figyelembe vétetini nem fognak. Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy ajánlkozó a helyi körülményeket, a szállítási feltételeket stb. teljesen ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti. A szállítandó kavicsmennyiség, annak egységárai, a részletes szállítási feltételek és a szerződés mintája az alulírt hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők. Nagy-Becskerek, 1877. évi december 15-én.

Torontálmegyei m. kir. építészeti hivatal.

9237. szám tk. 1877.

(279—3.2)

Árversési hirdetmény.

A nagy-kikindai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tételik, hogy Jeszenszky Béla temesvári ügyvéd által képviselt Dadányi szül. Damaszkin Márgit felperes kérelmére kkor Damaszkin Arsen és István alperesektől lefoglalt a némethi I. tjkönyvi sz. a. felvett 357,926 ft. 50 kr. felbeszült A. I. (1—2.), (84—85.), (226—227.), 855., 886., 1099., (1100—1101.), 1103., 1217., 1408., 1506., 1556., 1574., 1728., 1767., 1768., 2033., 2035., 2036., 2038., 2040., 2042., (2044—2045.), 2046., 2050., 2052., 2054., 2056., 2059., 2061., 2062., 2065., 2067., 2069., 2071., 2073., 2075., 2077., 488.6. és 489.2 hrszámok alatti összesen 1923 hold 757 []-öt levő nemesi birtokra, és 8987 ft. 50 krra becsült regajognak elárvereztetése elrendeltetett, ennek Németh község-házánál leendő megtartására határnapul 1878. évi február 11-ik, esetleg márczius 11-ik napjának, reggeli 10 órája tüzetett ki a következő feltételek mellett.

Az árverés tárgyát a némethi I. tjkönyvi sz. alatt felvett nemesi birtokból álló ingatlan képezi, mindazon jogokkal a melylyel alperesek azokat használták vagy használhatták volna.

A kiküldési ár a becsérték, azaz háromszáz hatvanhatezer kilencszáz tizenegy forint o. é. legyen.

Az árverési szándékozót tartozik bánatpénz fejében a becsérték 5% részét az árverés megkezdése előtt a végrehajtó bírónál készpénzben vagy tüzede képes magyar vagy osztrák államkötvényekben, magyar földhitelezési záloglevelek, az Első hazai vagy a Temesvári Első takarékpénztári betéti könyvecsékben letenni, a mennyiben a magyar földhitelezési vagy végrehajtó felperes mint árverelő jelentkeznék, miniatn kellő helyen telekkönyvileg bekebelezett követeléseik által a bánatpénz biztosítva van, ennek letételére nem kötelesek.

A legtöbbet ígérő vevő köteles a vételárnak 1/2-át két hó, a 2-ik harmadát négy hó és az utolsó harmadát hat hónap alatt, 8% kamattal együtt lefizetni, mely határidők az árverést helybenhagyó végzés kézbesítésétől számítandók.

A vevő az árverési cselekmény jogérvényre emelkedése után a vett jószág birtokába lép, az 1877. évi termés vagy a haszonvéletli összeghez vevőnek mi igénye sincs, az árverés tárgyát képező ingatlan haszonvétele vevő csak is az 1877. évi termés learatása és elhordása után s jelesen a buza és tavaszi vetéssel bevetett földeknek az azokoni termés elhordása, a tengerivel bevetett földeknek ellenben a tengeri termés letörése után illeti meg azt, de másrészt a nyilvános terhetek u. m. adó- és közlekedési költséget is csak 1879. évi január 1-ő napjától kezdve tartozik a vevő fizetni.

Felölös szerkesztő: Balás Frigyes.

Főmunkatárs: Dr. Szentkláray Jenő.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.

4465. sz. ki. 1877.

(283—3.2)

Pályázat.

Torontálmegyeének f. évi október 8-án s folytatólag tartott rendes özi bizottsági közgyűléséből 287. sz. a kelt határozatával Königsdorf és Albrechtsdorf községek azon körülménnyel fogva, hogy a Duna vízárja következtében lenni megszüntek, Oppova és Baránda községektől, melyekkel egy orvosi körbe osztattak, elválasztattak, és Oppova, Baránda községével együtt ujjolag egy orvosi körbe osztattak.

Ennek következtében az alulírt szolgabíró részéről ezennel közhírré tételik, hogy a fentírtett megyei határozat alapján ezen oppova-barándai ujjonon megállapított körorvosi állomás az 1876. é. XIV. t. cz. 43. és 144. §-ai értelmében 1878. évi január 15-én d. e. 10 órakor Oppova község-házánál választás utján fog betöltetni.

Ezen Oppova községben leendő székelylyel és 500 frtnyi évi fizetéssel egybekötött körorvosi állomásra pályázni szándékozók felhívtnak, miszerint kellően felszerelt folyamodványaik legalább is a választást megelőző napig alulírtotnál nyujtsák be.

Kelt Antalfalván, 1877. évi december 10-én.

Sztojanovits Vazul,
szolgabíró.

2654. sz. ki. 1877.

(278—3.3)

Pályázat.

A megye tettes bizottságának mult 1876. évi november 20-án 426. sz. a kelt határozatával, Bega-Szt.-György, Katalinfa, Itvarnok, Roggendorf, Szöllös-Itvarnok és Csösztelek község — Bega-Szt.-György székelylyel — egy orvosi körbe osztattak.

Az 1876. évi XIV. t. cz. 43. és 144. §-hoz képest ezen körorvosi állomás választás utján betöltése f. é. december 29-én d. e. 9 órakor a körorvos székelyhelyn, azaz Bega-Szt.-György község-házánál fog eszközöltetni. A rendszerezített fizetés évi 800 ft. o. é. az egyes látogatásért a díj nappal 50 kr. és éjjel 1 frtban van megállapítva.

Felhívtnak ennél fogva a pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt folyamodványaik a választást megelőző napig alulírtotnál nyujtsák be.

Nagy-Becskerek, 1877. évi december 8-án.

Bakalovich Ágost,
szolgabíró.

558. sz. b. v. k. 1877.

(286—1.1)

II. árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, miszerint a n.-becskerekéi kir. törvényszéknek 1875. évi 6929. sz. a kelt végzésével Kipper Anna részére a lázár földi 135. h. szám alatt felvett Thomasz György tulajdonához tartozó 450 frtra becsült felülépítményre nézve kitűzött első árverés sikert nem eredményezvén, a második árverés 1877. évi december 29-ik napja délelőtt 10 órakor tüzetett ki.

Nagy-Becskereken, 1877. évi november 30-án.

Marianovich János,
kir. bir. végrehajtó.

Alulírott ezennel tisztelettel köz tudomásra hozza miszerint helyben egy

hatóságilag engedélyezett

ZÁLOGKÖLCSÖN - EGYLETET

nyitott, hol drágaságok-, arany- és ezüsttárgyak-, értékpapírok-, ruhaneműekre stb. jutányos feltételek mellett kölcsönök adtnak.

Tisztelettel

Deutsch I.,

a szerb templomközség házában.

(284—2)